

-1-

ASEAN (อาเซียน) ย่อมาจาก Association of Southeast Asian Nations หรือ สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประกอบด้วย ๑๐ ประเทศ คือ

๑. กัมพูชา
๒. ไทย
๓. บรูไนดารุสซาลาม
๔. พม่า
๕. ฟิลิปปินส์
๖. มาเลเซีย
๗. ลาว
๘. สิงคโปร์
๙. เวียดนาม
๑๐. อินโดนีเซีย

-2-

เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของอาเซียน

๑. เพื่อส่งเสริมความร่วมมือและความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ และการบริหาร
๒. เพื่อส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงส่วนภูมิภาค
๓. เพื่อเสริมสร้างความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและพัฒนาการทางวัฒนธรรมในภูมิภาค
๔. เพื่อเสริมสร้างให้ประชาชนในอาเซียนมีความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดี
๕. เพื่อให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในรูปแบบของการฝึกอบรมและการวิจัยและส่งเสริมการศึกษาด้านเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
๖. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการเกษตรและอุตสาหกรรม การขยายการค้า ตลอดจนปรับปรุงการขนส่งและการคมนาคม
๗. เพื่อส่งเสริมความร่วมมืออาเซียนกับประเทศภายนอก องค์การความร่วมมือแห่งภูมิภาคอื่นๆ และองค์การระหว่างประเทศ

“อาเซียนกับเพื่อน ๆ ของอาเซียน”

หลายท่านคงได้ทราบอยู่บ้างว่า อาเซียน หรือ สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งก่อตั้งมาตั้งแต่ปี ๒๕๑๐ นั้น ในปัจจุบัน มีสมาชิก ๑๐ ประเทศ ซึ่งล้วนแต่เป็นประเทศที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคที่ เรียกว่า เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทั้งสิ้น แต่ท่านทราบหรือไม่ว่า นอกจากอาเซียนจะเป็นสมาคมที่ให้สมาชิกทั้ง ๑๐ ประเทศ ได้เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกันผ่านกรอบความร่วมมือต่างๆ แล้ว อาเซียนยังมีโครงการความร่วมมือในสาขาต่าง ๆ กับเพื่อนที่ตั้งอยู่นอกภูมิภาค หรือที่มีชื่อเรียกอย่างเป็นทางการว่า “คู่เจรจา” ของอาเซียนอีกกว่า ๑๐ ประเทศหรือองค์กรเลยทีเดียว

อาเซียนเริ่มมีความสัมพันธ์กับประเทศนอกกลุ่มเป็นครั้งแรกกับ “สหภาพยุโรป” ในปี ๒๕๑๕ หรือประมาณ ๕ ปี ภายหลังจากก่อตั้งอาเซียน จากนั้น อาเซียนก็มีเพื่อนเพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ จนถึงปัจจุบัน อาเซียนมีเพื่อนที่ เรียกว่า “คู่เจรจา” แล้ว จำนวน ๙ ประเทศ กับ ๑ องค์กร ได้แก่ จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ แคนาดา อินเดีย รัสเซีย และสหภาพยุโรปดังที่ได้กล่าวไปแล้ว นอกจากนี้ อาเซียนยังมีความร่วมมือเฉพาะทางในบางสาขากับองค์การสหประชาชาติและปากีสถาน รวมถึงกลุ่มภูมิภาคอื่น ๆ เช่น ความร่วมมือของรัฐอ่าวอาหรับ ซึ่งเป็นองค์กรของประเทศที่มีน้ำมันเป็นสินค้าส่งออกหลัก อันประกอบด้วย บาห์เรน กาตาร์ คูเวต โอมาน ซาอุดีอาระเบีย และสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ สมาคมความร่วมมือแห่งภูมิภาคเอเชียใต้ ซึ่งมีอินเดีย ปากีสถาน และบังกลาเทศเป็นสมาชิกอยู่ด้วย และองค์กรของกลุ่มประเทศในทวีปอเมริกาหลายองค์กร เช่น เขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือ (หรือที่รู้จักกันทั่วไปในนาม NAFTA) และตลาดร่วมอเมริกาตอนล่าง ซึ่งประกอบไปด้วยอาร์เจนตินา บราซิล พารากวัย อุรุกวัย ชิลี เปรู โบลิเวีย โคลอมเบีย และเอกวาดอร์ ซึ่งอาเซียนพยายามหาความเชื่อมโยงด้วยในเรื่องเศรษฐกิจ การค้าและการลงทุน

เป้าหมายในตอนแรกที่อาเซียนต้องการมีเพื่อน คือ การขอให้เพื่อนที่มีสถานะที่ดีกว่าให้ความช่วยเหลือทางด้านการพัฒนาแก่อาเซียน ดังนั้น ความสัมพันธ์ระหว่างอาเซียนกับเพื่อน ๆ ในช่วงแรก ๆ ไม่ว่าจะเป็นกับสหภาพยุโรป ญี่ปุ่น หรือสหรัฐอเมริกา จึงอาจเรียกได้ว่าอยู่ในสถานะ “ผู้ให้กับผู้รับ” อย่างไรก็ตาม เมื่ออาเซียนเติบโตและมีระดับการพัฒนาที่ดีขึ้น ความสัมพันธ์กับเพื่อนได้ค่อย ๆ เปลี่ยนจาก “ผู้รับ” มาเป็นแบบ “หุ้นส่วน” ไม่ว่าจะเป็นหุ้นส่วนด้านการพัฒนา หุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ หรือหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจ ดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน โดยมีกลไกการประชุมในระดับต่าง ๆ เป็นกลไกการขับเคลื่อนความสัมพันธ์ระหว่างอาเซียนกับเพื่อน ๆ ไม่ว่าจะเป็นการประชุมระดับรัฐมนตรีระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา ซึ่งจัดขึ้นเป็นประจำทุกปีในช่วงเดือนมิถุนายนหรือกรกฎาคม หรือการประชุมระดับผู้นำประเทศของประเทศสมาชิกอาเซียนกับจีน ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ ที่เรียกว่า “อาเซียน + ๓” ซึ่งจัดขึ้นเป็นประจำทุกปี เช่นกันในช่วงเดือนพฤศจิกายนหรือธันวาคม ความสัมพันธ์ระหว่างอาเซียนกับเพื่อน ๆ ในรอบ ๔๐ กว่าปีที่ผ่านมา ได้ก่อให้เกิดผลในด้านต่าง ๆ มากมาย อาทิ การเสริมสร้างความไว้วางใจระหว่างกันเพื่อป้องกันข้อพิพาทที่อาจมีขึ้น การที่ประเทศเพื่อน ๆ ของอาเซียนให้ความช่วยเหลือทั้งด้านการเงินและทางเทคนิคแก่โครงการเพื่อการพัฒนาของอาเซียน โดยเฉพาะ

โครงการลดช่องว่างระดับการพัฒนาระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนดั้งเดิมกับกัมพูชา ลาว พม่าและเวียดนาม ซึ่งเป็นสมาชิกที่เพิ่งเข้าร่วมอาเซียนได้ไม่นานนัก รวมไปถึงความพยายามในการจัดตั้งเขตการค้าเสรีร่วมกัน ระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่เจรจาหลายประเทศ ไม่ว่าจะเป็นกับจีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ออสเตรเลีย และ นิวซีแลนด์ หรือสหภาพยุโรป อันจะส่งผลให้ประชาชนโดยทั่วไปของอาเซียน รวมทั้งชาวไทย ได้ใช้สินค้าที่มี คุณภาพดีในราคาที่ถูกลง

นอกจากอาเซียนมีความร่วมมือกับประเทศอื่น ๆ ในเอเชียแบบรายประเทศ และในกรอบที่เรียกว่า ความร่วมมืออาเซียน + ๓ ซึ่งได้จีน ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้แล้ว อาเซียนยังได้เป็นแกนหลักในการจัดให้มีการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก ซึ่งเป็นการประชุมระดับผู้นำของประเทศสมาชิกอาเซียน ๑๐ ประเทศ จีน เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น อินเดีย ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์อีกด้วย ซึ่งการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก ถือเป็นเวทีของผู้นำที่จะแลกเปลี่ยนความคิดและวิสัยทัศน์การพัฒนา ตลอดจนแก้ไขปัญหาดังต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในภูมิภาคเอเชียตะวันออก ในตอนนี้ อาเซียนกำลังอยู่ในระหว่างการจัดตั้ง “ประชาคมอาเซียน” ภายในปี ๒๕๕๘ ดังนั้น การดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างอาเซียนกับเพื่อน ๆ ในอนาคตนั้น จึงจะเน้นที่การประสานความร่วมมือระหว่างกันในกิจกรรมและโครงการที่สอดคล้องกับเป้าหมายการเป็นประชาคมอาเซียน จะว่าไปแล้ว การมีเพื่อนเยอะและมีเพื่อนที่ดีของอาเซียน ก็เปรียบเสมือนกับการที่เรามีกัลยาณมิตร หรือการที่เราได้เข้าไปอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี ซึ่งในท้ายที่สุดแล้ว ก็จะทำให้เกิดประโยชน์แก่เราไม่ทางตรงก็ทางอ้อมนั่นเอง

- 4 -

อาเซียน + ๓ และ อาเซียน + ๖ คืออะไร ?

อาเซียน + ๓ คือ กลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน ๑๐ ประเทศ และ ๓ ประเทศนอกอาเซียน ได้แก่

๑. จีน
๒. ญี่ปุ่น
๓. เกาหลีใต้

อาเซียน + ๖ คือ กลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน ๑๐ ประเทศ และ ๖ ประเทศนอกอาเซียน ได้แก่

๑. จีน
๒. ญี่ปุ่น
๓. เกาหลีใต้
๔. ออสเตรเลีย
๕. นิวซีแลนด์
๖. อินเดีย

๗ วิชาชีพที่สามารถย้ายแรงงานฝีมืออย่างเสรี ในประชาคมอาเซียน

๑. แพทย์
๒. ทันตแพทย์
๓. นักบัญชี
๔. วิศวกร
๕. พยาบาล
๖. สถาปนิก
๗. นักสำรวจ

เพลงประจำอาเซียน “The ASEAN Way”

เป็นผลงานจากประเทศไทยที่ชนะเลิศจากการแข่งขันระดับภูมิภาคอาเซียน ประพันธ์โดยนายกิตติคุณ สดประเสริฐ (ทำนองและเรียบเรียง) ได้เริ่มใช้บรรเลงอย่างเป็นทางการครั้งแรกในพิธีเปิดการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๑๔

ในวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เนื้อร้อง

Raise our flag high, sky high
Embrace the pride in our heart
ASEAN we are bonded as one
Look-in out-ward to the world.
For peace, our goal from the very start
And prosperity to last.
WE dare to dream we care to share.
Together for ASEAN
We dare to dream,
We care to share for it's the way of ASEAN.

เนื้อร้อง ภาษาไทย

พลีลู่ลม โบกสะบัด ใต้หม่องปลิวไสว

สัญญาณแห่ง สัญญาทางใจ

วันที่เรามาพบกัน

อาเซียน เป็นหนึ่ง ดังที่เราปรารถนา

เราพร้อมเดินหน้าไปตรงนั้น

หล่อหลวมจิตใจ ให้เป็นหนึ่งเดียว

อาเซียนยึดเหนี่ยวสัมพันธ์

ให้สังคมนี้ มีแต่แบ่งปัน

เศรษฐกิจ มั่นคง ก้าวไกล